

“1982 Anayasası'nın mülkiyet hakkını düzenleyen 35. maddesi şu hükmü ihtiva etmektedir: “Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.” Anayasa hükmü gereği kişi mülkiyetinde olan aracı sattıktan sonra zorunlu yapılması gereken ZMMS si 15 gün devam edeceği ve sigorta şirketinin fesih ihbarının tebliğinden sonra 15 gün içinde feshedebileceği yazılmıştır. Öncelikle aracını satan kişinin aracı alan kişiye zorunlu sigorta yaptırması için elinde zorlayıcı bir hakkı mevcut değildir. Aracı alan kişi kötüniyetli veya ihmali bir davranışla zorunlu sigortasını yaptırmaz ise sigorta şirketlerine, aracı satan kişiye oluşan zarardan kaynaklı olarak iptali istenen kanun maddesi rücu hakkı vermekte bir bakıma sigorta yaptıran kişi cezalandırılmaktadır.

Teknolojik gelişmelerle birlikte sigorta yaptırma ve iptal ettirme işlemleri çok hızlı yapılabilmektedir. Aracını satan kişi sigorta sözleşmesini sattığı anda iptal ettirmiş olsa bile 15 gün süre ile sorumlu tutulması mülkiyet hakkına zarar vermektedir. Ayrıca düzenlenen sigorta sözleşmelerinden sigortasız araçların kaza yapması veya oluşan zararlardan kaynaklı olarak güvence hesabına para kesilmekte ve güvence hesabından ödeme yapılabilmektedir. Güvence hesabının oluşturulmasının amacı 3. kişilere verilen zararların boşa kalmamasıdır. Aracı alan kişi aldığı araca hemen sigorta yaptırmaz ise 3. kişilere vermiş olduğu zararlardan güvence hesabı sorumlu tutulması gerekirken iptali istenen kanun maddeleri gereği aracı satan kişinin sorumlu tutulması Anayasal güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkına zarar vermekte ve iptali gerekmektedir.

Bilindiği üzere kusursuz sorumluluk halleri Kanunlarımızda tahdidi olarak sayılmıştır. Asıl olan illiyet bağı ile kusur sorumluluğudur. İş bu iptali istenen kanun maddeleri ile fiili olarak aracı satan kişiye kusursuz sorumluluk yüklenmekte, tahdidi olarak sayılan kusursuz sorumluluk halleri artırılmaktadır. Kişi işlediği veya ihmal ettiği eylemlerden sorumlu olması gerekirken 3. Kişinin sigorta yaptırmamasından kaynaklı olarak kişiye sorumluluk yüklenmesi Anayasa ile güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkına aykırılık teşkil etmekte olup iptali gerekmektedir.

2- 1982 Anayasası'nın 172. maddesi şu hükmü ihtiva etmektedir: Devlet, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder. Şeklinde. Davamıza konu olayda davalı tüketicidir. Aynı şekilde ülkemiz genelindeki araçların çoğunluğu bireysel araçlardan oluşmaktadır. Bu araçlara yapılan ZMMS ler tüketici işlemidir. Anayasal güvence altına alınmış tüketiciler iptali istenen KTK 94. maddenin mevcut hali ile korunmamakta bilakis sigorta şirketleri korunmaya alınmaktadır. Tüketici konumundaki sigorta yaptıran kişi aracı alan kişiye sigorta yaptırması için elinde hiçbir yaptırım hakkı olmayan kişidir. Kişinin aracını sattıktan sonra mülkiyet hakkı sona ermekte fakat sigortadan kaynaklı olarak sorumluluğu devam etmektedir. Ayrıca iptali istenen fıkranın "onbeş gün içinde feshedebilir,, şeklinde olup özellikle feshedebilir kelimesi muğlaklık barındırmaktadır. Sözleşmeyi feshetme takdir yetkisini tüketiciye değil sigorta şirketinin insiyatiline bırakmaktadır. Bu haliyle de ilgili Kanun Maddesi Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir.

NETİCE-İ TALEP :

Karayolları Trafik Kanunu 94. maddesindeki Sigortacı sigorta sözleşmesini durumun kendisine tebliği tarihinden itibaren on beş gün içinde feshedebilir. Sigorta fesih tarihinden on beş gün sonrasına kadar geçerlidir. Fıkralarının Anayasanın 35. ve 172. maddelerine aykırı

Esas Sayısı : 2023/130

Karar Sayısı : 2024/17

olduğu değerlendirildiğinden iki fıkranın tamamının Anayasa'ya aykırı olduğunun tespiti ve iptaline karar verilmesi arz olunur.”